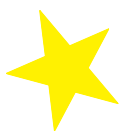

Człuchów

5 lat w Unii Europejskiej

Czeladź

5 lat w Unii Europejskiej

5 lat naszego członkostwa w Unii Europejskiej

Wnajbliższych tygodniach będziemy świętować 5. rocznicę polskiego członkostwa w Unii Europejskiej. Z pewnością przy tej okazji pojawią się opracowania podsumowujące ten okres. Wyniki takich bilansów powinny być jednoznaczne. Bez przywoływania danych liczbowych i korzyści finansowych wymienić można szereg korzyści naszego członkostwa. Fundusze strukturalne, otwarcie unijnych rynków pracy, przystąpienie do strefy Schengen to tylko jedne z wielu zauważalnych dla każdego obywatela korzyści.

W ostatnich latach polska gospodarka rozwijała się bardzo dynamicznie, nastąpił spadek bezrobocia, wzrost wynagrodzeń i tym samym siły nabywczej znacznej grupy konsumentów. Trudno znaleźć argumenty, które podważą związek zmian w polskiej gospodarce z naszym członkostwem w Unii Europejskiej.

Ale bilans korzyści idzie znacznie dalej. Polska stała się członkiem silnej wspólnoty, której decyzje wpływają na bieg wydarzeń na świecie. Polski rząd na forum Rady i polscy posłowie na forum Parlamentu Europejskiego pracują, aby głos Polski był zauważalny w każdej dyskusji. O wielu szczegółowych decyzjach nie słyszymy na co dzień. Proces decyzyjny w UE jest bowiem złożony i wypracowanie decyzji w postaci ostatecznego kształtu dyrektywy czy rozporządzenia trwa czasami latami.

Poza tym wielu pozytywnych zmian nie wiążemy z machiną europejską. Sądzimy, że nastąpiłyby one także bez naszego członkostwa w Unii Europejskiej. Jest wiele takich przykładów, które jestem w stanie przytoczyć z własnego „podwórka”. Choćaby regulacje dotyczące połączeń wykonywanych w ramach roamingu. Spadek cen takich połączeń w ostatnich latach był wynikiem decyzji o ustanowieniu limitów cenowych, co skłoniło operatorów telefonii komórkowej do znacznego obniżenia cen. W najbliższym czasie możemy spodziewać się kolejnej obniżki

i to nie tylko za połączenia telefoniczne, ale także za wysyłanie sms-ów i transmisję danych. Polscy przedsiębiorcy skorzystają z kolei z przepisów Dyrektywy Usługowej, dzięki którym prowadzenie działalności usługowej i zakładanie przedsiębiorstw usługowych będzie znacznie prostsze. Pojawią się pojedyncze punkty kontaktowe oraz procedury elektroniczne, które ułatwią życie milionom przedsiębiorstw w całej Europie.

Zmiany w prawodawstwie krajowym są w dużej mierze następstwem przyjęcia przepisów na szczeblu europejskim. Oczywiście, łatwiej jest dokonywać bilansu korzyści i strat, przywołując konkretne sumy pieniędzy, jakie napłynęły do Polski dzięki naszemu członkostwu w Unii Europejskiej. Ale nie powinniśmy zapominać, iż korzyści to także takie same przepisy w całej Unii Europejskiej dla wszystkich przedsiębiorstw i obywateli, a przez to łatwość w poruszaniu się i prowadzeniu działalności gospodarczej na rynku europejskim, który przecież nie bez przyczyny nazywamy wspólnym czy wewnętrznym rynkiem europejskim.

Posel do Parlamentu Europejskiego
MAŁGORZATA HANDZLIK

Czeladź, 1 maja 2009r.

Czeladź - dzień 1 maja 2004 roku, pamiętam dokładnie, dla mnie, podobnie jak dla wielu innych Polaków była to chwila wyjątkowa. Przed Polską otworzyła się niebywała szansa na modernizację i rozwój. W ciągu minionych pięciu lat nasz kraj miał okazję pozyskać środki o jakich wcześniej nawet nie mogliśmy marzyć. Z każdym rokiem, ilość zaangażowanych w naszym kraju unijnych funduszy jest coraz większa. Widać je zarówno na

szczeblu kraju, województw czy też poszczególnych miast. Przykładem tego może być także nasza Czeladź, w której z roku na rok sięgamy po coraz większe fundusze europejskie. Warto wspomnieć nasze sztandarowe inwestycje ostatnich lat: przebudowa ul. 21 Listopada, termomodernizacja Miejskiego Zespołu Szkół, przebudowa układu drogowego ulic 1 Maja - Szpitalna czy rewitalizacja czeladzkiej Starówki, bez środków z unijnej kasy byłyby one o wiele trudniejsze do realizacji, a w niektórych przypadkach niemożliwe. Tylko w tym roku planujemy złożyć wniośki na dofinansowanie na kwotę blisko 45 mln. złotych z czego lwia część to wielki projekt Gospodarcza Brama Śląska w ramach, którego liczymy na pozyskanie blisko 20 mln. złotych. Oczywiście ewentualne otrzymanie środków, a potem zagospodarowanie rozłożone zostanie na kilka lat.

Jednak Unia Europejska to nie tylko wielkie pieniądze przeznaczone na infrastrukturę, to także coś równie ważnego, czyli otwarcie granic, możliwość podróży bez ograniczeń i długich kontroli. Dzięki temu również Czeladzianie mogą podróżować po Zjednoczonej Europie, w ciągu ostatnich 5 latach nawiązaliśmy współpracę partnerską z 3 nowymi miastami: Żydaczowem (Ukraina), Viesite (Łotwa) i Varpalotą (Węgry). Wszystkie te kraje są młodymi państwami w Unii Europejskiej lub tak jak Ukraińcy mają takie aspiracje. Każdego roku, dzięki otwartym granicom, grupy młodzieży ze wszystkich krajów mogą się odwiedzać nawzajem, do tego włączają się kontakty ze „starym” krajem Unii – Francją, w którym także mamy partnera – miasto Auby. Przed przystąpieniem do UE zmuszeni byliśmy do długich postojów na granicach. Teraz wszystko przebiega znacznie sprawniej.

Jednak najważniejszym efektem otwarcia granic jest swobodna wymiana myśli i poglądów oraz możliwość poznania, zwłaszcza przez młodych ludzi kultury i obyczajów innych krajów. Również szkoły czerpią z możliwości jakie daje Zjednoczona Europa,

uczestnicząc w programach typu Socrates-Comenius. Kiedy dzisiaj po pięciu latach zastanawiamy się nad skutkami wstąpienia do Wspólnej Europejskiej widzimy same plusy, chodzimy po ulicach, których remonty Unia współfinansowała, nasze dzieci uczą się w szkołach odnowionych przy udziale europejskich funduszy, swobodnie jeździmy po Europie. Zatem 1 maja 2004r. istotnie był dniem przełomowym i wyjątkowym, dzisiaj patrząc z perspektywy minionego czasu możemy się z tego cieszyć. Liczę, że w kolejnych latach będziemy mieli powody do dumy, że jesteśmy częścią Europy i wpływamy na jej kształt również tutaj w Czeladzi.

MAREK MROZOWSKI
Burmistrz Miasta Czeladź

5 lat temu w Czeladzi...

Echo Czeladzi nr 4/2004

W 2004 roku burmistrz Marek Mrozowski, w związku z wejściem Polski do Unii Europejskiej, pisał w „Echu Czeladzi”:

„Spójrzmy z optymizmem na nową sytuację, w jakiej przyjdzie nam żyć, lecz nie zapominajmy, że przyjmujemy na siebie również zobowiązania i odpowiedzialność wobec innych. Od tego roku dzień 1 Maja nie będzie tylko Świętem Pracy, ale jedną z najważniejszych dat dla kraju i dla naszej Czeladzi”.

Echo Czeladzi nr 5/2004

„Weszliśmy do Unii”

„1 Maja – dzień, w którym Polska stała się członkiem Zjednoczonej Europy, był wielkim świętem dla miasta i jego mieszkańców. Rozbrzmiewał Hymn Polski i Hymn Unii Europejskiej, a na masztach łopotała flaga Unii Europejskiej oraz flagi wszystkich państw członkowskich Unii, a także flaga ukraińska, bowiem w tym czasie gościliśmy burmistrza Żydaczowa – Michała Szczujkę. Tak więc w tym niezwykłym dniu, połączył się Zachód ze Wschodem. ...”

Projekty unijne w Czeladzi

Z chwilą wejścia do Unii Europejskiej polskie samorządy zyskały możliwość realizacji projektów przyczyniających się do poprawy warunków gospodarczych, infrastrukturalnych, przestrzennych i społecznych. Po akcesji cennym dla samorządu źródłem „unijnych pieniędzy” stały się Fundusze Strukturalne. Z myślą o mieszkańcach miasta i regionu z pojawiającymi się możliwościami skorzystał także czeladzki samorząd. Po pierwszych sukcesach w pozyskiwaniu środków, samorząd nie pozostał bierny i nadal podejmuje starania w kierunku uzyskania unijnego wsparcia na kolejne projekty.

Projekt przedakcesyjny

Początkiem starań o środki unijne jeszcze przed akcesją był projekt **UZBROJENIE TERENU PRZEZNACZONEGO POD ROZWÓJ MSP PRZYDK86W CZELADZI**, zrealizowany w rejonie ulicy Wiejskiej przy wsparciu środków Phare **RAPID PL 9509/02/03L0.05** – komponent Małe Projekty Infrastrukturalne. Koszt inwestycji wynosił 729.191 ECU, a dotacja ze środków PHARE wyniosła 284.384,5 ECU (39%). Zrealizowano: wodociąg o długości łącznej 2,87 km, zasilanie pompowni i infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, zbiornik retencyjny, drogi dojazdowe i chodniki o długości 1.523 mb.

W ramach ZPORR

Ulica 21 Listopada

Po wejściu do Unii Europejskiej możliwe było skorzystanie ze środków EFRR w ramach **Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego** (ZPORR). Pierwszym projektem z Czeladzi, jaki otrzymał wsparcie, była inwestycja p.t. **BUDOWA KANALIZACJI I MODERNIZACJA WODOCIĄGU W REJONIE ULICY 21 LISTOPADA W CZELADZI**, na który to miasto pozyskało fundusze w ramach działania 3.2. Obszary podlegające restrukturyzacji. Decyzję o realizacji właśnie takiego projektu uzasadniał fakt, iż rejon ulicy 21 Listopada od dawna ulegał stopniowej marginalizacji. Należy podkreślić, iż jest to re-

jon starego osiedla pogórniczego – kolonii Saturn i jako taki borykał się ze specyficznymi problemami będącymi następstwem likwidacji kopalni.

W wyniku projektu zrealizowano:

- 788,5 mb nowej kanalizacji sanitarnej,
- 1079 mb nowej kanalizacji deszczowej wraz z podczyszczalnią,
- wodociąg o długości 742,5 mb

Zmodernizowano także drogę, wybudowano chodniki i parkingi. Koszt inwestycji wyniósł 3.336.120,70 zł, z czego dotacja EFRR pokryła 2.141.965,71 zł, budżet państwa 285.595,43 zł, a dotacja Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska – 140.000 zł.

Starówka

Budowa infrastruktury w rejonie ulicy 21 Listopada to jednak tylko początek zmian w Czeladzi dzięki unijnym funduszom. W sierpniu 2005 r. złożony został kolejny wniosek o dofinansowanie w ramach działania 3.3.1. ZPORR na projekt pn.

REWITALIZACJA CZELADZKIEJ ŚREDNIOWIECZNEJ STARÓWKI – ETAP1 (INFRASTRUKTURA).

Dotyczył on kompleksowej przebudowy infrastruktury technicznej połączonej rewaloryzacją urbanistyczną Starego Miasta w Czeladzi. Zakres prac objął rozbudowę i modernizację szczątkowej infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, energetycznej, oświetleniowej i teletechnicznej Starówki na obszarze dziewięciu ulic, połączonej z odnową tkanki Starego Miasta (kamienne nawierzchnie, mała architektura, fontanny, ławki, stylizowane oświetlenie i iluminacje, studnia, nowa płyta Rynku).

Decyzja o podjęciu działań na rzecz rewitalizacji Starego Miasta w Czeladzi wynika nie tylko z przesłanek technicznych, ale także prawno-środowiskowych przestrzennych oraz społecznych. Projekt będący pierwszym z etapów działań naprawczych dla tego rejonu miasta, ma na celu przywrócenie społeczno-gospodarczych i kulturalnych funkcji najcenniejszej z punktu widzenia walorów historyczno-kulturowych części Czeladzi oraz odwrócenie skutków niekorzystnych zjawisk społecznych związanych z degradacją tego obszaru.

Dzięki wsparciu Unii Europejskiej (6.845.105 zł), budżetu państwa 983.015 zł, WFOŚiGW (1.500.000 zł) udało się zrealizować projekt o łącznej wartości 13.574.758 zł i wybudować:

- 1762 mb wodociągu
- 2102 mb kanalizacji sanitarnej
- 2386 mb kanalizacji deszczowej
- 152 latarnie i punkty świetlne
- płytę Rynku o powierzchni 2.228 m² wraz z fontannami, studnią miejską, obrysem dawnego ratusza oraz oświetleniem

Zrealizowano także 12.720 m² nawierzchni z kostki kamiennej w 9 uliczkach Starówki, a 68 budynków zostało podłączonych do nowej sieci wod.- kan.

Ochrona klimatu

Jednym z istotnych kierunków zmian, wspieranych finansowo przez Wspólnotę Europejską, jest ochrona klimatu, poprawa efektywności energetycznej i ochrona atmosfery. W tej dziedzinie miasto Czeladź może pochwalić się dwoma inwestycjami – jedną już zrealizowaną ze środków ZPORR, działanie 3.2. Obszary podlegające restrukturyzacji jest **TERMOMODERNIZACJA I ZMIANA SPOSOBU OGRZEWANIA BUDYNKÓW MIEJSKIEGO ZESPOŁU SZKÓŁ W CZELADZI** oraz będącym w realizacji projektem w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego - **NISKOENERGETYCZNE OBIEKTY UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ**. W ramach pierwszego z ww. projektów, zlokalizowanego w ścisłym centrum miasta, zlikwidowano kotłownię węglową zanieczyszczającą powietrze, wymieniono instalacje c.o., instalacje sanitarne i stolarkę. Ocieplono elewacje i dachy. Koszt prac wyniósł 1.844.866,75 zł, z czego dotacja EFRR 1.287.449,21 zł, a dotacja budżetu państwa – 171.659,89 zł. W przypadku drugiej inwestycji uzyskano promesę finansowania w kwocie 3 mln zł na zmiany sposobów ogrzewania, termomodernizację i wymianę instalacji c.o. w budynkach Przedszkola nr 7 przy ul. Waryńskiego, biblioteki przy ul. 11 Listopada oraz Gimnazjum nr 3 przy ul. Lwowskiej. Szacowany koszt prac to około 5,8 mln zł.

Inwestycje 2009

Gospodarcza Brama Śląska

W roku 2009 ruszy dwuletnia kampania promocji inwestycyjnej i gospodarczej miasta. Miasto otrzyma na ten cel środki w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego (RPO WSL). Projekt o nazwie **GOSPODARCZA BRAMA ŚLĄSKA – INWESTUJ W CZELADZI. KAMPANIA PROMOCJI INWESTYCYJNEJ MIASTA CZELADŹ** jest zorientowany na przyciąganie do miasta nowych inwestorów, a w efekcie powstanie nowych firm i miejsc pracy. Przedmiotem projektu jest promocja inwestycyjna miasta Czeladź, związana z udziałem Gminy w targach ofert inwestycyjnych i z przeprowadzeniem szeroko zakrojonej kampanii promującej tereny inwestycyjne oraz obszary aktywizacji gospodarczej, zorientowana na podniesienie rozpoznawalności oferty inwestycyjnej miasta, a wskutek tego na napływ nowych inwestycji i podmiotów gospodarczych. Koszt projektu wynosi ponad 442 tys. zł, z czego 85% finansować będzie Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego w ramach RPO WSL.

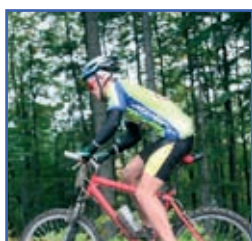
Układ drogowy

Obecnie trwają procedury podpisywania umowy na inwestycję **PRZEBUDOWA UKŁADU DROGOWEGO ULIC 1 MAJA – SZPITALNA – PODWALNA W CENTRUM CZELADZI**, na który to projekt miasto otrzymało wsparcie w ramach działania 7.1.2. RPO WSL. W latach 2009-2010 gruntownej przebudowie ma ulec cały skomplikowany ciąg ulic od wysokości pętli tramwajowej do Drogi Krajowej nr 94. Planuje się przebudowę ww. dróg wraz z 2 skrzyżowaniami, zatokami autobusowymi w rejonie skrzyżowania ulic Bytomskiej i Szpitalnej, parkingami, oświetleniem, a także towarzyszącym uzbrojeniem (kanalizacją, wodociągiem, gazociągiem). Inwestycję w 74% finansować będzie Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego w zakresie robót drogowych i odwodnieniowych, a kanalizację sanitarną i wodociąg przebuduje na własny koszt spółka ZIK.

Inwestycje 2010

Trasy rowerowe

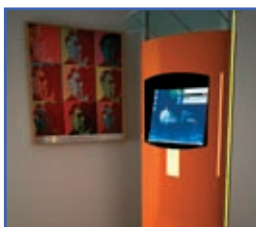
W roku 2010 pojawią się też w mieście szlaki rowerowe, wsparte w ramach RPO w działaniu związanym z wspieraniem turystyki aktywnej. Dzięki projektowi **TRASY ROZOWEROWE NA OBSZARZE CZELADZI, SIEMIANOWIC ŚLĄSKICH I PIEKAR ŚLĄSKICH** trzy miasta połączone zostaną szlakami rowerowymi o długości ok. 20 km. Szlaki połączą atrakcyjne miejsca w ich centrach oraz na obrzeżach, co po-

zwoli promować województwo jako rejon przyjazny turystyce aktywnej, o bogatych walorach rekreacyjnych, przyrodniczych i turystycznych.

Internet

Wsparcie Unii Europejskiej dotyczy także sfery komunikacji i dostępu do Internetu. W tej dziedzinie w ramach ZPORR gmina Czeladź wdraża wraz z innymi 52 samorządami w regionie projekt **SEKAP**, umożliwiający załatwianie spraw urzędowych on-line. Z kolei w ramach RPO WSL w ramach projektu **ROZWÓJ SPOŁECZEŃSTWA INFORMACYJNEGO W CZELADZI** miasto wykona sieć punktów dostępu do Internetu, w tym dwa telecentra, pięć hot-spotów i kilkanaście infokiosków.

Największym jednak zadaniem inwestycyjnym w ramach RPO WSL będzie projekt pt. **GOSPODARCZA BRAMA ŚLĄSKA – UZBROJENIE TERENÓW WSCHODNIEJ STREFY EKONOMICZNEJ**. Na realizację ulicy obsługującej tereny inwestycyjne w rejonie M1 wraz z całością niezbędnej infrastruktury wodno-kanalizacyjnej miasto otrzyma środki do wysokości 5,6 mln EUR. Projekt realizowany będzie w latach 2010-2011.

Poza inwestycjami należy wspomnieć o często pomijanych korzyściach z funkcjonowania w obszarze Wspólnoty, jakie miasto i kraj odnosi, a mianowicie umożliwienie wymiany doświadczeń (projekt **REMINIG LOWEX** poświęcony możliwości odzyskiwania ciepła z wód pokopalnianych) i realizacji projektów społecznych oraz edukacyjnych (**SOCRATES COMENIUS**), głównie z myślą o młodzieży, programy aktywizacji i wsparcia dla przedsiębiorców czy osób bezrobotnych.

Nie wolno pomijać kwestii wolnego przepływu kapitału oraz – choć w ograniczonym jeszcze wymiarze – zatrudnienia, czego byliśmy świadkami przed kilkoma laty.

Wreszcie samo miasto funkcjonuje w tej samej, a jednak innej przestrzeni... już europejskiej.

Jak działa Parlament Europejski

PARLAMENT EUROPEJSKI

(fr. Parlement européen, ang. European Parliament) to jednoizbowy parlament reprezentujący obywateli państw należących do Unii Europejskiej. Jest jednoizbowym, wielonarodowym i największym parlamentem na świecie. Reprezentuje on obecnie 454 mln obywateli Europy z 25 państw.

RYS HISTORYCZNY

Początki Parlamentu Europejskiego sięgają roku 1952, kiedy to na mocy Traktatu Paryskiego powołano Zgromadzenie Ogólne Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali (EWWiS). Na podstawie Traktatów Rzymskich z 1957 roku, w wyniku fuzji instytucjonalnej EWWiS, Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej (EWG) i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (EURATOM), powołano do życia Wspólnotę Europejskie (WE). Zgromadzenie stało się organem parlamentarnym wszystkich wspólnot. Podczas pierwszej

sesji parlamentarnej w Strasburgu w 1958 roku nadano mu nazwę Europejskiego Zgromadzenia Parlamentarnego.

Nazwa Parlament Europejski pojawiła się w 1962 roku i pozostała do dnia dzisiejszego.

Zakres uprawnień PE, a przez to jego wpływ na politykę europejską był stopniowo zwiększany. Początkowo Parlament pełnił jedynie rolę ciała doradczego. Udział PE w procesie decyzyjnym Wspólnot ograniczał się do procedury konsultacji (wyrażanie opinii na temat projektu aktu prawnego przedłożonego przez Komisję przed głosowaniem w Radzie Unii Europejskiej). Jedynolity Akt Europejski (1987) rozszerzył uprawnienia legislacyjne Parlamentu o procedurę współpracy (wpływ na decyzje Rady UE podjęte na wniosek Komisji), a Traktat z Maastricht (1992) o procedurę współdecydowania (prawo do odrzucenia propozycji Komisji), która następnie została znacznie rozszerzona w Traktacie Amsterdamskim (1997).

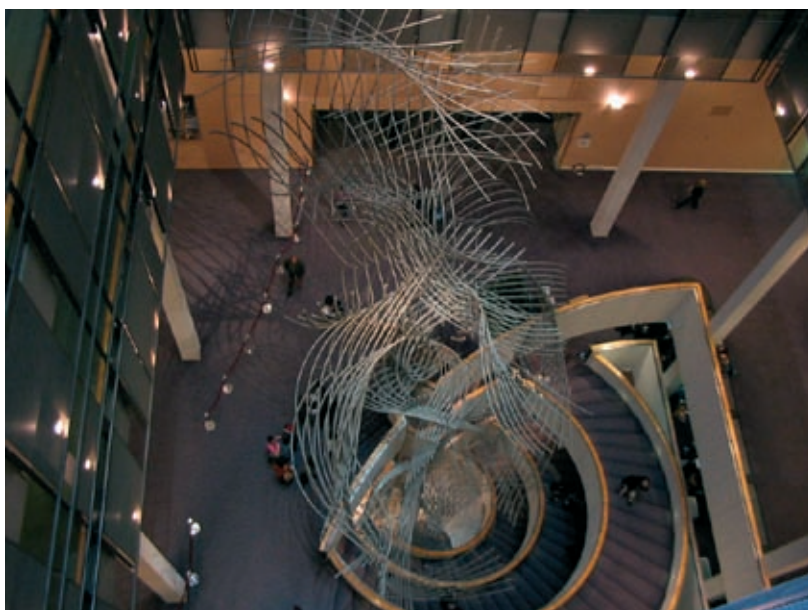
STRUKTURA PE

Wybory. Obywatele wszystkich krajów członkowskich Unii Europejskiej wybierają swoich reprezentantów do Parlamentu na 5-letnią kadencję w ogólnopowszechnych, wolnych i tajnych wyborach. Po rozszerzeniu UE o nowe państwa członkowskie w maju 2004 roku Parlament Europejski liczy 732 eurodeputowanych. Polska ma obecnie 54 parlamentarzystów. Wybory do PE przeprowadzane są w jednym czasie we wszystkich państwach członkowskich, ale w oparciu o narodowe i odrębne ordynacje wyborcze. Ostatnie wybory parlamentarne odbyły się w dniach 10-13 czerwca 2004, przy czym w Polacy udali się do urn w dn. 13. czerwca. PE nie być może rozwiązać przed upływem kadencji.

Strasburg. Bruksela. Luksemburg. Zgodnie z Traktatem Amsterdamskim z 1997 roku oficjalną siedzibą Parlamentu Europejskiego jest Strasburg. Odbywają się tam sesje plenarne (12 tygodniowych sesji plenarnych w roku). Sesje nadzwyczajne (zwane „mini sesjami”, które trwają jeden lub dwa dni), zwoływane na żądanie większości członków, Rady lub Komisji i mają miejsce w Brukseli. To obradują również komisje parlamentarne i frakcje polityczne. W Brukseli mieszczą się także siedziby komisji parlamentarnych i biur poselskich. Sekretariat Generalny i wydziały administracyjne PE pracują w Luksemburgu.

Komisje. Przewodniczący. Prezydium. W Parlamencie funkcjonuje 20 stałych komisji parlamentarnych specjalizujących się w różnych dziedzinach oraz działa 7 frakcji politycznych reprezentujących europejską scenę polityczną. Na czele Parlamentu stoi Przewodniczący. Za organizację prac Parlamentu odpowiedzialne są Prezydium i Konferencja Przewodniczących.

Język. Parlament Europejski jest pod wieloma względami wyjątkowym parlamentem, w którym mówi się w ponad 20 językach i który obraduje w dwóch różnych miastach europejskich.

EURODEPUTOWANI

Wybory. Początkowo deputowani do PE byli wybierani spośród parlamentarzystów państw członkowskich i desygnowani przez parlamenty narodowe. Pełnili oni tzw. podwójny mandat przedstawicielski. Dopiero w czerwcu 1979 roku odbyły się pierwsze powszechne i bezpośrednie wybory do PE. Wybrano wówczas 410 eurodeputowanych, a ich liczba wzrastała wraz z postępem integracji europejskiej.

W skład Parlamentu Europejskiego wchodzi obecnie 732 deputowanych (przed rozszerzeniem w maju 2004 roku - 626) - przedstawicieli państw członkowskich UE. Zgodnie z postanowieniami Traktatu Nicejskiego ilość miejsc nie będzie zwiększana. Kadencja Parlament i tym samym mandat deputowanego trwa 5 lat. Posłowie wybierani są według specjalnych ordynacji uchwalanych osobno w każdym z państw członkowskich. Liczba posłów przypadająca na dany kraj jest proporcjonalna od ludności krajów członkowskich z lekko nadreprezentacją krajów o mniejszej liczbie mieszkańców. Docelowo Polska będzie miała 50 eurodeputowanych. Obecna liczba 54 posłów wynika z podziału miejsc przypadających Rumunii i Bułgarii, które nie zostały objęte rozszerzeniem w 2004 roku.

Każdy obywatel Europy, który ukończył 18 lat ma czynne prawo wyborcze. Każdy głosuje w kraju swojego stałego zameldowania, według ordynacji wyborczej danego kraju i na kandydatów z danego kraju, niezależnie od posiadanego obywatelstwa.

ORGANY

Traktatowymi organami PE są : przewodniczący i prezydium. Przewodniczący kieruje obradami Parlamentu, administracją parlamentarną, a także reprezentuje Parlament wobec pozostałych organów Wspólnot i w stosunkach międzynarodowych.

Obecnie przewodniczącym Parlamentu Europejskiego jest Josep Borell (Frakcja Europejskich Socjalistów). Zwyczajowo przewodnictwo trwa 2,5 roku. Prezydium tworzy Przewodniczący, jego zastępcy (reprezentanci frakcji politycznych – 14 osób) i kwestorzy (odpowiedzialni za sprawy finansowe, z głosem doradczym - 5 osób). Zadania Prezydium określone są w regulaminie PE i dotyczą spraw o charakterze administracyjno – organizacyjnym. Prezydium odpowiada za organizację pracy PE, jego kondycję finansową oraz stan i poziom obsługi administracyjnej. Ponadto sprawuje nadzór nad funkcjonowaniem komisji parlamentarnych, przedstawia PE propozycje obsady personalnej poszczególnych komisji, przydziela komisjom zadania do realizacji stosownie do ich kompetencji rzeczowej czy rozstrzyga ewentualne spory kompetencyjne pomiędzy komisjami. Organ ten powołuje również Sekretarza Generalnego PE, decyduje o liczbie zatrudnionych urzędników i personelu technicznego Sekretariatu Generalnego oraz dokonuje podziału urzędników na stosowne kategorie ustalone protokołem o przywilejach i immunitetach.

Sam Parlament Europejski powołał do życia inne następujące organy: Konferencję Przewodniczących (tzw. Rozszerzone Prezydium), którą tworzy Przewodniczący wraz z przewodniczącymi frakcji politycznych. Do zadań Konferencji Przewodniczących należy wykonywanie funkcji kierowniczych związanych się z wewnętrzną organizacją prac PE, w tym

np. ustalanie projektu porządku. Do pozostałych organów należą: Kolegium Kwestorów, w skład którego wchodzi 5 członków i które sprawuje obsługę administracyjną i finansową Przewodniczącego i Prezydium Parlamentu, a także samych deputowanych; Konferencję Przewodniczących Komisji, którą tworzą przewodniczący komisji parlamentarnych; Konferencję Przewodniczących Delegacji, w skład której wchodzi przewodniczący delegacji międzyparlamentarnych.

Poza wymienionymi organami PE, funkcjonują w nim jeszcze tzw. komisje funkcjonalne, których zadaniem jest przygotowanie prac Parlamentu (w tym przygotowywanie sprawozdań i projektów uchwał na posiedzenia plenarne PE oraz analizowanie trudniejszych zagadnień, których PE w trakcie jego krótkich posiedzeń nie jest w stanie rozpatrzyć).

- BUDG - Komisja Budżetowa
- CONT - Komisja Kontroli Budżetowej
- ECON - Komisja Gospodarcza i Monetarna
- EMPL - Komisja Zatrudnienia i Spraw Socjalnych
- ENVI - Komisja Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności
- ITRE - Komisja Przemysłu, Badań Naukowych i Energii
- IMCO - Komisja Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów
- TRAN - Komisja Transportu i Turystyki
- REGI - Komisja Rozwoju Regionalnego
- AGRI - Komisja Rolnictwa
- PECH - Komisja Rybołówstwa
- CULT - Komisja Kultury i Edukacji
- JURI - Komisja Prawna
- LIBE - Komisja Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych
- AFCO - Komisja Spraw Konstytucyjnych
- FEMM - Komisja Praw Kobiet i Równouprawnienia
- PETI - Komisja Petycji

ZADANIA I UPRAWNIENIA PE

Kompetencje PE obejmują:

* uprawnienia ustawodawcze

Wraz z Radą Unii Europejskiej i Komisją Parlament współtworzy prawo wspólnotowe poprzez zastosowanie procedury konsultacji, współpracy i współdecydowania. W niektórych obszarach jak np. wydatki na rolnictwo, czy zobowiązania międzynarodowe kompetencje prawodawcze przypadają jedynie Radzie UE. Parlament nie posiada prawa do inicjatywy ustawodawczej. Procedura ustawodawcza w PE przebiega w następujący sposób: Komisja Europejska przedstawia Parlamentowi propozycję legislacyjną; odpowiednia tematycznie komisja parlamentarna wyznacza posła sprawozdawcę, który przygotowuje projekt rapor-

tu nt. danej propozycji Komisji i przedstawia go odpowiedniej komisji parlamentarnej do dyskusji; po ewentualnych poprawkach projekt raportu jest przedmiotem głosowania w komisji parlamentarnej, jak również przedmiotem dyskusji w grupach politycznych; ostatecznie raport trafia na sesję parlamentarną i po uwzględnieniu ostatnich poprawek jest poddawany głosowaniu. Efektem końcowym tego procesu jest dokument wyrażający oficjalne stanowisko Parlamentu Europejskiego.

* uprawnienia budżetowe

W grudniu każdego roku PE uchwala budżet. Warunkiem wejścia w życie ustawy budżetowej jest podpisanie jej przez przewodniczącego Parlamentu. PE ma także prawo do odrzucenia projektu budżetu w całości, jak również może on zażądać wniesienia nowego projektu. Ponadto PE udziela Komisji absolutorium z wykonania budżetu za rok poprzedni. Kompetencje budżetowe prowadzą się także do ustalania wydatków nieobligatoryjnych. Są to wydatki, które nie wynikają z postanowień traktatowych, ani z uchwalonych na ich podstawie aktów prawnych i obejmują np. wydatki na finansowanie polityki regionalnej, socjalnej, energetycznej, czy ekologicznej. W przypadku wydatków obligatoryjnych (m.in. na finansowanie wspólnej polityki rolnej) PE może zgłosić poprawki, co do ich alokacji.

*uprawnienia kontrolne

Uprawnienia kontrolne PE obejmują wszystkie obszary działalności UE i są wykonywane w stosunku do Komisji Europejskiej, Rady UE, Rady Europejskiej i także względem instytucji odpowiedzialnych za politykę zagraniczną i sprawy bezpieczeństwa. Kontrola PE koncentruje się w dużym stopniu na Komisji Europejskiej. Przewodniczący Komisji wybierany jest po konsultacji z Parlamentem. Po przesłuchaniu desygnowanych komisarzy PE może zatwierdzić lub odrzucić skład Komisji w całości (nie ma uprawnień do decydowania o poszczególnych kandydatach). Ponadto PE może odwołać Komisję, uchwalając votum nieufności większością dwóch trzecich głosów. Parlament sprawdza przedkładane przez Komisję bieżące sprawozdania z poszczególnych obszarów działalności jak np. wykonywania budżetu, czy realizacji celów politycznych. PE ma prawo do zadawania pytań Komisji i Radzie UE, a te są zobowiązane do udzielenia pisemnej lub ustnej odpowiedzi.

W ramach uprawnień budżetowych i kontrolnych PE posiada Komisję Kontroli Budżetu.

FRAKCJE POLITYCZNE

Eurodeputowani są zorganizowani we frakcje (grupy) polityczne lub pozostają niezależni (obecnie 28 posłów niezrzeszonych). Mandat do PE ma charakter mandatu wolnego. Oznacza to, że deputowani nie są związani instrukcjami państw, których są

obywatelami. Zasiadają w PE według przynależności politycznej, a nie narodowej. Obecnie działa 7 frakcji politycznych, a liczba ich członków przedstawia się następująco (stan na 04.12.2004)

- * Grupa Europejskiej Partii Ludowej (Chrześcijańscy Demokraci) i Europejskich Demokratów (PPE - DE) – 268
- * Grupa Socjalistyczna w Parlamencie Europejskim (PSE) – 202
- * Grupa Porozumienia Liberałów i Demokratów na rzecz Europy (ALDE) – 88
- * Grupa Zielonych /Wolne Przymierze Europejskie (Verts/ALE) – 42
- * Konfederacyjna Grupa Zjednoczonej Lewicy Europejskiej / Nordycka Zielona Lewica (GUE / NGL) – 41
- * Grupa Niepodległość/Demokracja (IND/DEM) - 36
- * Grupa Unii na rzecz Europy Narodów (UEN) – 27
- * Posłowie nie zrzeszeni, czyli nie należący do żadnej frakcji – 28 posłów, w tym 4 Polaków.

Mandatu w PE nie można łączyć z członkostwem w rządzie krajowym, w Komisji WE, nie można być jednocześnie sędzią, rzecznikiem generalnym lub kanclerzem Trybunału Sprawiedliwości, członkiem Trybunału Obrachunkowego, ani nie wolno pozostawiać w czynnej służbie urzędniczej w instytucjach WE.

Członkom PE służą także pewne przywileje i immunitety. Obejmują one m.in. immunitet procesowy dotyczący wypowiedzi i sposobu głosowania w PE.

INNE INSTYTUCJE UE

KOMISJA EUROPEJSKA

Komisja jest organem wykonawczym UE. Pozostaje ona podporządkowana interesom Wspólnoty jako całości i odpowiada ona przed PE. Do zadań Komisji należy proponowanie aktów ustawodawczych i przedstawianie ich Radzie Ministrów (Radzie UE) i PE. Komisja prowadzi bieżącą politykę wspólnotową i dba o przestrzeganie prawa Unii. W tym zakresie może wnieść

skargę do Trybunału Sprawiedliwości przeciw państwom członkowskim, jak również nakładać grzywny na osoby fizyczne i prawne. W jej kompetencjach leży także zarządzanie budżetem Unii i funduszami strukturalnymi. Ponadto Komisja jest odpowiedzialna za utrzymywanie w imieniu UE stosunków dyplomatycznych z państwami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi. Komisja jest wybierana na 5 lat. Państwa członkowskie powołują najpierw kandydata na przewodniczącego Komisji, który musi być uznany przez PE. Następnie Przewodniczący dobiera pozostałych komisarzy, którzy są proponowani przez własne rządy narodowe. Ostatecznie Komisja w całości musi

być zatwierdzona przez PE. Obecna Komisja pod przewodnictwem Jose Manuela Dirao Barroso uzyskała poparcie PE w dniu 18 listopada 2004. Komisja składa się z 25 Komisarzy. Zgodnie z postanowieniami Traktatu Nicejskiego każdy kraj może mieć jednego komisarza. Komisarzom podlega 26 specjalistycznych Dyrekcji Generalnych (DG) i kilkanaście służb, zajmujących się różnymi dziedzinami. Każdy Komisarz ma własny gabinet polityczny, a w nim 6 doradców. Pracę Komisji organizuje Sekretariat Generalny. Jej siedziba mieści się w Brukseli.

RADA UNI EUROPEJSKIEJ

Rada UE nazywana także Radą Ministrów UE jest organem decyzyjnym i legislacyjnym EU. Ma ona na celu reprezentowanie interesów państw członkowskich na poziomie Wspólnoty oraz kształtowanie jej polityki we wszystkich dziedzinach. Rada UE tworzy prawo wspólnotowe (w określonych przypadkach wspólnie z PE), wytycza cele polityczne UE, koordynuje ogólną politykę gospodarczą państw członkowskich, zawiera porozumienia międzynarodowe z ramienia UE, kreuje wspólną politykę zagraniczną i bezpieczeństwa. W skład Rady UE wchodzi ministrowie poszczególnych resortów każdego z państw członkowskich, którzy są upoważnieni do zaciągania zobowiązań w imieniu rządu danego państwa. Przewodnictwo w Radzie UE zwane także prezydencją obejmowane jest kolejno przez wszystkie kraje członkowskie UE na okres pół roku. Do 1995 stosowano system rotacji alfabetycznej, który następnie zastąpiono umową kolejnością przewodnictwa. Rada Generalna (ministrowie spraw zagranicznych), spotykają się co najmniej raz w miesiącu, a pozostałe rady specjalistyczne (np. ds. rolnictwa, przemysłu itp) 2-4 razy w roku. Spotkania odbywają się w Brukseli lub Luxemburgu. Obecnie Radzie przewodniczy Austria.

RADA EUROPEJSKA

Rada Europejska została utworzona w 1974 jako forma systematycznych spotkań głów państw i szefów rządów państw członkowskich Unii Europejskiej. W jej posiedzeniach uczestniczą także ministrowie spraw zagranicznych i Przewodniczący Komisji Europejskiej. Radzie przewodniczy szef rządu państwa, które sprawuje w danym półroczu przewodnictwo w UE. Rada Europejska spotyka się regularnie w odstępach półrocznych, a od 2002 roku za stałe miejsce spotkań wybrano budynek Justus Lipsius w Brukseli. Do zadań Rady należy wytyczanie głównych kierunków i priorytetów polityki UE, rozstrzyganie kwestii spornych w ramach Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa, jak również problemów, którym nie podołała Rada Ministrów (Rada UE). Rada Europejska pełni nadrzędną rolę w stosunku do Rady UE. Po każdym szczycie przewodniczący Rady Europejskiej składa sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu, a na koniec każdego roku raport na temat stanu integracji europejskiej.

www.europa.eu.int

Unijna biblioteka cyfrowa

EUROPEANA

www.europeana.eu

EUROPEANA to pierwsza cyfrowa biblioteka UE, która zawiera 2 miliony plików ze wszystkich 27 krajów członkowskich. Wśród nich znaleźć można: książki, manuskrypty, mapy, fotografie, arcydzieła europejskiego malarstwa oraz filmy archiwalne. Zgromadzono w niej zbiory w wersji cyfrowej z niemal tysiąca bibliotek, muzeów i archiwów całej Wspólnoty.

EUROPEANA jest dostępna we wszystkich językach Unii Europejskiej.

EUROPEANA została zainicjowana przez Komisję w 2005 r. i przygotowana w ramach ścisłej współpracy z bibliotekami narodowymi i innymi instytucjami kulturalnymi państw członkowskich, jak również przy szerokim poparciu ze strony Parlamentu Europejskiego, który w rezolucji przyjętej we wrześniu 2007 roku wyraził pełne poparcie dla jej utworzenia.

EUROPEANA jest zarządzana przez Fundację Europejskiej Biblioteki Cyfrowej, która łączy najważniejsze europejskie stowarzyszenia bibliotek, archiwów, muzeów, archiwów audiowizualnych i instytucji kulturalnych. Europeana ma swoją siedzibę w niderlandzkiej bibliotece narodowej, Koninklijke Bibliotheek.

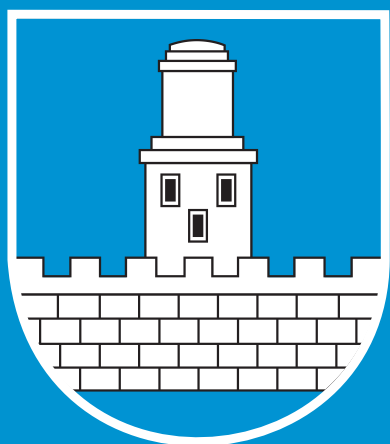
Materiały dla Europeany pochodzą z ponad tysiąca organizacji kulturalnych z całej Europy. Europejskie muzea, w tym paryski Luwr i amsterdamskie Rijksmuseum, dostarczyły cyfrowe zapisy obrazów i obiektów ze swoich kolekcji. Archiwa państwowe udostępniły ważne dokumenty, a Francuski Narodowy Instytut Sztuk Audiowizualnych (INA) dostarczył 80 tysięcy zapisów programów z XX wieku, w tym sekwencje zdjęciowe z pól bitew we Francji z 1914 r. Wkład bibliotek narodowych z całej Europy stanowiły zasoby drukowane i rękopisy, w tym kopie cyfrowe wybitnych dzieł, które stały się źródłem nowych idei.

W latach 2009-2010, w ramach programu badawczego UE (EU's Research Programme), na badania w zakresie bibliotek cyfrowych zostanie przeznaczony około 69 milionów euro. W tym samym czasie, w ramach części programu na rzecz konkurencyjności i innowacji poświęconej społeczeństwu informacyjnemu, zostanie przeznaczony około 50 milionów euro na poprawę dostępności europejskiego dziedzictwa kulturowego i naukowego.

proj. graficzny Teresa Strojniak

Człuchów

5 lat w Unii Europejskiej

